

Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology

วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/index>

Wat Wang Tawan Tok Nakhon Si Thammarat, Thailand

pp. 819-831

บทความวิจัย

ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร: การประยุกต์ใช้ในการสวดพระมาลัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี*

ETHNOGRAPHY OF COMMUNICATION: IMPLICATION FOR CHANTING THE PHRA MALIA, SURATTHANI PROVINCE

สุวิมล เวชวิโรจน์¹, ณฐ อังศุวิริยะ¹, จตุพร เพชรบูรณ์¹Suwimon Vatviroj¹, Natha Angsuwiriya¹, Chatuporn Petchaboon¹¹คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา¹Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand¹Corresponding author E-mail: suwimon026@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำแนวคิดชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการสวดพระมาลัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มคนสวดพระมาลัยและกลุ่มผู้ชม จำนวน 5 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง ซึ่งนำกรอบแนวคิด SPEAKING ของเดล ไฮม์ส์ มาใช้วิเคราะห์โครงสร้างสถานการณ์การสื่อสารในการสวดพระมาลัย จำแนกการศึกษาออกเป็น 3 เหตุการณ์สื่อสาร คือ การสวดพระมาลัยในงานพิธีศพ ส่วนราชการ และงานเอกชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผ่นบันทึกภาพเคลื่อนไหวการสวดพระมาลัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารสังเกตการณ์ภาคสนาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารมาประยุกต์ใช้กับการสวดพระมาลัยเป็นการสื่อสารประเภทการแสดงเฉพาะกลุ่มคนที่สนใจ ผู้ที่ทำหน้าที่สวดพระมาลัยจำเป็นต้องมีการใช้ภาษาหรือวัจนกรรมเป็นอย่างดี เนื่องจากการสวดพระมาลัยตามงานพิธีศพ งานตามส่วนราชการ และงานเอกชนมีลักษณะที่ไม่เหมือนกัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คนสวด พระมาลัยจะต้องศึกษาทำความเข้าใจลักษณะของงานตั้งแต่ฉาก ผู้ร่วมสื่อสาร จุดมุ่งหมายของการจัดงาน การลำดับวัจนกรรม น้ำเสียง

* Received 5 December 2022; Revised 22 December 2022; Accepted 25 December 2022

เครื่องมือเครื่องใช้ในการสื่อสาร บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์ และประเภทของการสื่อสารในแต่ละแบบแผนการสื่อสารของการสวดพระมาลัยในแต่ละสถานการณ์ อันจะทำให้คณะพระมาลัยเข้าใจกฎหรือแบบแผนของแต่ละงานที่จะแสดงและสามารถวางแผนเพื่อเตรียมตัวทำหน้าที่ในการสวดพระมาลัยให้ดำเนินไปด้วยดี และยังช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ชมและเจ้าภาพของงาน

คำสำคัญ: การสวดพระมาลัย, ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร, จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Abstract

This research aims to apply the concept of ethnography of communication to chanting Phra Malai in Surat Thani province. It is a qualitative research. The population and groups of key informants were 5 people who chanted Phramalai chanting and the audience group. This paper uses Dell Hymes' SPEAKING framework to analyze the communication situation of chanting Phra Malia. In this regard educational institutions are classified into 3 communication event at funerals, public and private events. It employs a qualitative research method by collecting data from documents, video recordings of Phra Malia chant, and field data collection, along with field observations. The results using descriptive analytics. The finding shows that chanting Phra Malai is a type of communication for specific groups. A person who performs this duty require a good command of speech acts. Due to the chanting of Phra Malia at funerals, government and private events have different characteristics. Therefore, it is essential that those who chant Phra Malia must study and understand nature of the event starting from the scene, communicators, purpose of the event, speech acts sequence, intonations, tools of communication, norms of interaction, and types of communication in each pattern of Phra Malia chant in different situation. This will enable Phra Malia House to plan for the preparation of the duties to go well and also helps to create a good understanding between the audience and event host.

Keywords: the Phra Malia, Ethnography of Communication, Suratthani province

บทนำ

การสื่อสารองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญคือผู้ส่งสารหรือต้นกำเนิดเสียงให้สามารถทำหน้าที่สื่อสารออกไปได้ดี ไม่ใช่อาศัยความสามารถเฉพาะตัวหรือ “พรสวรรค์” เพียงอย่างเดียว

แต่เป็นการอาศัยการเรียนรู้และฝึกฝน หรือ “พรแสวง” ควบคู่กันไป ทั้งนี้จะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์มาประกอบเข้าด้วยกันด้วยการนำองค์ความรู้และต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ (ฉัตรวรรณ ตันนะรัตน์, 2519) ในแง่ของการสื่อสารอาจไม่ใช่แค่การเรียนรู้คำศัพท์และไวยากรณ์ของภาษาเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการศึกษาบริบทแวดล้อมภาษาประกอบด้วย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำศาสตร์ทางด้านชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of communication) มาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์สื่อสารของเตล ไฮม์ส์ (Hymes, D., 1974) ตามกรอบแนวคิด SPEAKING เพราะเป็นกรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสารที่ช่วยทำให้เห็นภาพรวมของบริบทการสื่อสารที่ละเอียดและครอบคลุม

ด้วยเหตุนี้ หากมองในแง่ของการสื่อสารในในด้านพิธีกรรมหรือการสื่อสารที่ไม่เป็นทางการ ประเพณีและวัฒนธรรมในสังคมถือเป็นประเด็นหนึ่งที่ควรค่าแก่การศึกษา โดยเฉพาะการว่ากลอนสวดพระมาลัยที่สามารถผูกร้อยเรื่องราวจากงานวรรณกรรมออกมาถ่ายทอดในรูปแบบการร้องกลอนสวดพระมาลัย เพื่อให้ได้รับอิทธิพลจากการฟังได้อีกทางหนึ่งด้วย ประกอบกับเป็นการร้องกลอนสวดพระมาลัยใช้ในวาระสุดท้ายของชีวิตในงานพิธีศพ จนกลายเป็นการสวดพระมาลัยเป็นประเพณีที่ควบคู่ไปกับการจัดงานพิธีศพ (ภักตร์พล แสงเงิน, 2562) เมื่อกล่าวถึงการสวดพระมาลัยในพื้นที่อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่ามีคณะพระมาลัยวารี ปัญญาอภิวังค์วงพระมาลัยเก่าแก่ที่หลงเหลืออยู่เพียงคณะเดียวยังคงรับงานแสดง และได้ขึ้นทะเบียนพระมาลัยให้เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของทางจังหวัด จากการสัมภาษณ์ชาวบ้านในชุมชน ได้ความว่าการสวดพระมาลัยมีมาพร้อม ๆ กับคนในอำเภอไชยา ในอดีตการสวดพระมาลัยมีเฉพาะในงานพิธีศพเท่านั้น โดยพระสงฆ์ทำหน้าที่เป็นผู้สวดมีจำนวน 4 รูป หรือเรียกว่า 1 เติง ใช้ตาลปัตรบังหน้าขณะสวด พระที่สวดพระมาลัยต้องฝึกหัดสวดจนเกิดความชำนาญ ซึ่งในเนื้อหากล่าวถึง “บทในกาล” ว่าด้วยเรื่อง พระมาลัยไปโปรดสัตว์ตามวิบากกรรมในดินแดนสวรรค์และนรก ต่อมาประมาณ พ.ศ. 2455 เป็นต้นมา การสวดพระมาลัยได้เปลี่ยนจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาสเป็นผู้สวดแทน โดยสวดหลังจากพระสงฆ์สวดพระอภิธรรมจบแล้ว (อร่ามรัศมี ด้วงชนะ, 2538) เนื้อหาที่ใช้ในการสวดจึงมีการเพิ่ม “บทลานอก” เข้ามาเพื่อความสนุกสนาน โดยเนื้อหาได้มาจากการแต่งคำร้องขึ้นมาเอง และตัดตอนมาจากวรรณกรรม เช่น ไกรทอง ขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี ฯ จนกระทั่งปัจจุบันได้มีการขยายพื้นที่การสวดพระมาลัยไปตามส่วนงานราชการ และเอกชน ลักษณะเช่นนี้ถ้าจะร้อยเรียงความสัมพันธ์ของภาษากับวัฒนธรรมผ่านมิติด้านกาลเวลา การสวดพระมาลัยมีความพยายามรักษาวัฒนธรรมให้คงอยู่คู่ชุมชน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนผ่านกาลเวลามานับรุ่นต่อรุ่นจะคงอยู่นิ่งหรือไม่เปลี่ยนแปลง แต่กลับแสดงให้เห็นว่าการดำรงอยู่ของการสวดพระมาลัยที่จัดว่าเป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านประเภทหนึ่ง ในนิยามของวัฒนธรรมแล้ว จะมีลักษณะที่เป็น “วิวัฒน์” อย่างต่อเนื่อง นิธิ เอียวศรีวงศ์ ได้บรรยายอธิบายพลวัตแห่งวัฒนธรรมไว้อย่างน่าสนใจว่าไม่มีวัฒนธรรมใดที่เรารับรู้ความหมายที่แท้จริงได้ เพราะ

วัฒนธรรมอยู่ภายใต้กฎแห่งอนิจจัง หรือความไม่เที่ยงส่งผลให้องค์ประกอบของวัฒนธรรมก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไปด้วย (นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2538) เช่นเดียวกับการสวดพระมาลัยเมื่อสร้างสรรคตัวเองขึ้นมาแล้ว ก็มีการพยายามรักษารูปแบบการแสดงในพิธีศพเอาไว้และปรับตัวในด้านการขยายพื้นที่ในการสวดพระมาลัยไว้ตามส่วนงานราชการและเอกชนร่วมด้วยเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของบริบทสังคม และเพื่อความอยู่รอดของวัฒนธรรมเอง

จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้สนใจศึกษาเรื่องชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการสวดพระมาลัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อวิเคราะห์การสวดพระมาลัยในด้านความต่อเนื่องของวัฒนธรรม โดยศึกษาบริบทในการสื่อสารด้วยการวิเคราะห์โครงสร้างในสถานการณ์การสื่อสารตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of communication) ของเดล ไฮม์ส์ (Dell Hymes) ตามกรอบ SPEAKING มาใช้ในการอธิบาย ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจความแตกต่างของการสื่อสารตามรูปแบบของพฤติกรรมทางวัฒนธรรมของแต่ละสังคม รวมทั้งเข้าใจกฎการสร้างสรรคการใช้ภาษาอันเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละวัฒนธรรมอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างสถานการณ์การสื่อสารในการสวดพระมาลัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
2. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มคนสวดพระมาลัยคณะวาริ ปัญญาภิวงศ์ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นคนสวดพระมาลัยและผู้ชมจำนวน 5 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากกลุ่มคนสวดพระมาลัยในฐานะต้นเสียงหรือแม่เพลงให้อ่านข้อมูลและทักท้วงหรือเสนอแนะก่อนนำเสนอข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผ่นบันทึกภาพเคลื่อนไหว ข้อมูลภาคสนาม ตลอดจนการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม โดยกำหนดขอบเขตเฉพาะการสวดพระมาลัยคณะวาริ ปัญญาภิวงศ์ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้จำแนกการเก็บข้อมูลออกเป็น 3 เหตุการณ์สื่อสาร คือ การสวดพระมาลัยตามงานพิธีศพ งานตามส่วนราชการและงานเอกชน บันทึกภาพเคลื่อนไหว เก็บข้อมูลภาคสนาม ตลอดจนการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม ทั้งนี้ได้ขอใบรับรองจริยธรรมในมนุษย์ก่อนที่จะลงสนามวิจัย เพื่อให้งานวิจัยเป็นไปตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยเริ่มตั้งแต่แสดงเอกสารชี้แจง และเอกสารแสดงความยินยอมแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนทำการเก็บข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้โครงสร้างสถานการณ์การสื่อสารในการสวดพระมาลัย และใช้แนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารของเดลล์ ไฮม์ส์ ตามกรอบแนวคิด SPEAKING ได้แก่ ฉาก ผู้ร่วมสื่อสาร จุดมุ่งหมายของการจัดงาน การลำดับวัจนกรรม น้ำเสียง เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสื่อสาร บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์ และประเภทของการสื่อสารในแต่ละแบบ แผนการสื่อสารของการสวดพระมาลัยในแต่ละสถานการณ์มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ประกอบตัวอย่าง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์โครงสร้างสถานการณ์การสื่อสารการสวดพระมาลัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีโครงสร้างองค์ประกอบเพื่อที่จะพูดภาษาได้อย่างถูกต้อง สิ่งที่ต้องการ อาจไม่ใช่แค่การเรียนรู้คำศัพท์และไวยากรณ์ของภาษาเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการศึกษาบริบท ในภาษาประกอบด้วย ทั้งนี้ ในการศึกษาบริบทในการสื่อสารอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างใน สถานการณ์การสื่อสาร ซึ่งอยู่ในทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of communication) ของเดล ไฮม์ส์ (Dell Hymes) มาปรับใช้ตามคำอธิบาย SPEAKING ผู้ศึกษา มีความเชื่อว่าในสถานการณ์การสื่อสารมีกฎหรือแบบแผนที่สามารถอธิบายได้ (อมรา ประสิทธิ์ รัฐสินธุ์, 2556) เช่นเดียวกับสถานการณ์สื่อสารการสวดพระมาลัย หากคณะพระมาลัยเข้าใจกฎ หรือแบบแผนของแต่ละงานที่จะแสดงก็จะทำให้การทำหน้าที่สวดพระมาลัยดำเนินไปด้วยดี การนำกรอบ SPEAKING สามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้กับการสวดพระมาลัยในงานพิธีศพ งานตามส่วนราชการ และงานเอกชน ก็จะทำให้ผู้ที่ทำหน้าที่สวดพระมาลัยดำเนินไปตาม จุดมุ่งหมายของการจัดงานที่วางไว้ ผู้วิจัยจะแสดงการวิเคราะห์ให้เห็นว่าการใช้กรอบ SPEAKING ในสถานการณ์การสื่อสารจะช่วยให้ผู้ที่ทำหน้าที่สวดพระมาลัยมีแนวทางในการ สื่อสารกับผู้ชมได้ สรุปผลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปโครงสร้างสถานการณ์การสื่อสารการสวดพระมาลัยตามงานพิธีศพ งานส่วน ราชการและงานเอกชน

อักษรย่อ	องค์ประกอบ	งานพิธีศพ	งานตามส่วนราชการ	งานเอกชน
S	ฉาก	บริเวณหน้าโลงศพใน บ้านของเจ้าภาพ และ บริเวณศาลาวัด เริ่ม สวดตอนกลางคืนช่วง หักค่ำแต่ไม่เกินเที่ยง ค่ำ ประมาณ 1-2 ชั่วโมง	บริเวณศาลาวัด อาคาร เรือน อาคาร อเนกประสงค์ ด้านหลัง มีป้ายชื่อวันเดือนปีที่ จัดงาน และดอกไม้ประดับบนเวที เริ่มสวด ใน ช่วง กลาง วัน ประมาณ 1-2 ชั่วโมง	บริเวณอาคาร ห้อง ประชุม ห้องจัดเลี้ยง ตามร้านอาหาร ตาม ส่ว น งาน เอก ชน ด้านหลังมีป้ายชื่อ วัน เดือนปีที่จัดงาน และ ดอกไม้ประดับบนเวที เริ่มสวดในช่วงกลางวัน ประมาณ 1-2 ชั่วโมง

ตารางที่ 1 สรุปโครงสร้างสถานการณ์สื่อสารการสวดพระมาลัยตามงานพิธีศพ งานส่วนราชการและงานเอกชน (ต่อ)

อักษรย่อ	องค์ประกอบ	งานพิธีศพ	งานตามส่วนราชการ	งานเอกชน
P	ผู้ร่วมสื่อสาร	- ฝ่ายแสดงคณะพระมาลัยมีประมาณ 8-10 คน แบ่งเป็นแม่เพลง 2 คน และที่เหลือเป็นลูกคู่	- ฝ่ายแสดงคณะพระมาลัยมีประมาณ 8-10 คน แบ่งเป็นแม่เพลง 2 คน และที่เหลือเป็นลูกคู่	- ฝ่ายฝ่ายแสดงคณะพระมาลัยมีประมาณ 8-10 คน แบ่งเป็นแม่เพลง 2 คน และที่เหลือเป็นลูกคู่
E	จุดมุ่งหมาย	- ฝ่ายผู้ชม - เพื่อนำส่งดวงวิญญาณผู้ตาย - เพื่อสร้างความบันเทิง	- ฝ่ายผู้ชม - เพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม - เพื่อสร้างความบันเทิง	- ฝ่ายผู้ชม - เพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม - เพื่อสร้างความบันเทิง
A	ลำดับ วันจันทร์	1. เริ่มการแสดง การประกาศเริ่มการแสดง การแจ้งให้ทราบ การทักทาย การออกตัว การขอภัยการแสดง ความเคารพ 2. การแสดงการแจ้งให้ทราบ การขอพร การออกตัว การขอภัย การเล่าเรื่อง การรอคอย การเกี่ยว การอธิบาย เสียตาย การอาลัยอาวรณ์ การสงสาร การต่อว่า การประชดประชัน การโกรธแค้น การตกใจ การบรรยาย การปลอบใจ การตักเตือน 3. จบการแสดง การปิดการแสดง การกล่าวลา การอวยพร	1. เริ่มการแสดง การประกาศเริ่มการแสดง การแสดงความเคารพ 2. การแสดงการแจ้งให้ทราบ การสงสา การออกตัว การขอพร การขอภัย การเล่าเรื่อง การรอคอย การเกี่ยว การอธิบาย ต่อว่าอาวรณ์ การตกใจ การปลอบใจ การเสียตาย การประชดประชัน การบรรยาย การโกรธแค้น 3. จบการแสดง การปิดการแสดง การกล่าวลา การอวยพร	1. เริ่มการแสดง การประกาศเริ่มการแสดง การแสดงความเคารพ 2. การแสดงการแจ้งให้ทราบ การขอพร การเล่าเรื่อง การรอคอย การเกี่ยว การอธิบาย ต่อว่า การอาลัยอาวรณ์ การสงสาร การตักเตือน การโกรธแค้น การประชดประชัน การตกใจ การบรรยาย การปลอบใจ การเสียตาย 3. จบการแสดง การปิดการแสดง การกล่าวลา การอวยพร

ตารางที่ 1 สรุปโครงสร้างสถานการณ์สื่อสารการสวดพระมาลัยตามงานพิธีศพ งานส่วน
ราชการและงานเอกชน (ต่อ)

อักษรย่อ	องค์ประกอบ	งานพิธีศพ	งานตามส่วนราชการ	งานเอกชน
K	น้ำเสียง	1. เริ่มการแสดง น้ำเสียงเอาจริงเอาจัง 2. การแสดง น้ำเสียงแบบรำเรง น้ำเสียงแบบสั้นเครือ น้ำเสียงแบบมี ความหวัง น้ำเสียง แบบมีความปรารถนา น้ำเสียงแบบเย้ยหยัน 3. จบการแสดง น้ำเสียงเอาจริงเอาจัง	1. เริ่มการแสดง น้ำเสียงเอาจริงเอาจัง 2. การแสดง น้ำเสียงแบบรำเรง น้ำเสียงแบบสั้นเครือ น้ำเสียงแบบมี ความหวัง น้ำเสียงแบบ มีความปรารถนา น้ำเสียงแบบเย้ยหยัน 3. จบการแสดง น้ำเสียงเอาจริงเอาจัง	1. เริ่มการแสดง น้ำเสียงเอาจริงเอาจัง 2. การแสดง น้ำเสียงแบบรำเรง น้ำเสียงแบบสั้นเครือ น้ำเสียงแบบมี ความหวัง น้ำเสียงแบบ มีความปรารถนา น้ำเสียงแบบเย้ยหยัน 3. จบการแสดง น้ำเสียงเอาจริงเอาจัง
I	เครื่องมือที่ใช้ ในการสื่อสาร	น้ำเสียง การแสดงออก ทางสีหน้าท่าทาง การ ไหว้ ท่ารำ และเสียง ปรบมือ	น้ำเสียง การแสดงออก ทางสีหน้าท่าทาง การ ไหว้ ท่ารำ และเสียง ปรบมือ	น้ำเสียง การแสดงออก ทางสีหน้าท่าทาง การ ไหว้ ท่ารำ และเสียง ปรบมือ
N	บรรทัดฐานของ ปฏิสัมพันธ์	- การแสดงความ เคารพในพิธีกรรมไหว้ ครู รวมทั้งต้นเพลง หรือแม่เพลง และลูกคู่ จะต้องให้ความเคารพ และเชื่อฟังหัวหน้า คณะพระมาลัย หรือ ต้นเพลงที่เป็นผู้อาวุโส กว่า - การทักทายและกล่าว ลาเจ้าภาพและผู้ชม ด้วยการยกมือไหว้ พร้อมทั้งร้องกล่าว ทักทาย และขอโทษ ผู้ชมที่รบกวนเวลา	- การแสดงความ เคารพในพิธีกรรมไหว้ ครู รวมทั้งต้นเพลงหรือ แม่เพลง และลูกคู่ จะต้องให้ความเคารพ และเชื่อฟังหัวหน้า คณะพระมาลัย หรือ ต้นเพลงที่เป็นผู้อาวุโส กว่า - การทักทายและกล่าว ลาเจ้าภาพและผู้ชม ด้วยการยกมือไหว้ พร้อมทั้งร้องกล่าว ทักทาย และขอโทษ ผู้ชมที่รบกวนเวลา	- การแสดงความ เคารพในพิธีกรรมไหว้ ครู รวมทั้งต้นเพลงหรือ แม่เพลง และลูกคู่ จะต้องให้ความเคารพ และเชื่อฟังหัวหน้า คณะพระมาลัย หรือ ต้นเพลงที่เป็นผู้อาวุโส กว่า - การทักทายและกล่าว ลาเจ้าภาพและผู้ชม ด้วยการยกมือไหว้ พร้อมทั้งร้องกล่าว ทักทาย และขอโทษ ผู้ชมที่รบกวนเวลา
G	ประเภทของ การสื่อสาร	การแสดงเฉพาะกลุ่ม คนที่สนใจ	การแสดงเฉพาะกลุ่ม คนที่สนใจ	การแสดงเฉพาะกลุ่ม คนที่สนใจ

จากตารางการวิเคราะห์โครงสร้างสถานการณ์การสื่อสารการสวดพระมาลัย ใน 3 เหตุการณ์สื่อสาร คือ การสวดพระมาลัยในงานพิธีศพ งานตามส่วนราชการและงานเอกชน มีรายละเอียดตามแต่ละองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ฉาก (Setting หรือ Scene) หมายถึง สถานที่และเวลาในการจัดงาน คณะพระมาลัยต้องทำความเข้าใจก่อนว่า เวทีการแสดงจัดอยู่บริเวณส่วนใดของงาน เช่น บ้านของเจ้าภาพ ศาลาวัด ห้องประชุมของหน่วยงาน ห้องจัดเลี้ยง ห้องรับรองของร้านอาหาร เวทีที่ใช้ในการแสดงมักเป็นเวทีเอนกประสงค์ที่สร้างไว้ประจำอาคาร หรือสถานที่นั้นอย่างถาวร อาจมีการเปลี่ยนแปลงเพียงองค์ประกอบด้านหลังเวทีตามสถานการณ์สวดพระมาลัย เช่น งานพิธีศพด้านหลังจะเป็นโลศพ หากเป็นงานตามส่วนราชการ เอกชนด้านหลังมีป้ายชื่อแจ้งวาระ วัน เดือน ปีที่จัดงาน และดอกไม้ประดับบนเวที สำหรับระยะเวลาในการจัดงาน การสวดพระมาลัยในงานพิธีศพเริ่มสวดพระมาลัยตอนกลางคืนช่วงหัวค่ำแต่ไม่เกินเที่ยงคืน ประมาณ 1-2 ชั่วโมง ส่วนการสวดพระมาลัยตามส่วนงานราชการและเอกชน เริ่มสวดในช่วงกลางวัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ทางเจ้าภาพกำหนด ประมาณ 1-2 ชั่วโมง

2. ผู้ร่วมเหตุการณ์ (P-Participants) หมายถึง ผู้ที่มีส่วนร่วมในเหตุการณ์สื่อสาร แบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ 1) ฝ่ายแสดง ประกอบด้วย หัวหน้าคณะ ด้นเพลงหรือแม่เพลง และลูกคู่ คณะพระมาลัยมีประมาณ 8-10 คน แบ่งเป็นแม่เพลง 2 คน และที่เหลือเป็นลูกคู่ การแต่งกายตามความสะดวก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานที่ที่ใช้ในการสวดพระมาลัย เช่น งานพิธีศพ การแต่งกายจะไม่เน้นแต่งสีสดฉูดฉาด ส่วนใหญ่จะสวมเสื้อสีดำ สีนํ้าเงินหรือสีขาว เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่เจ้าภาพ หากเป็นงานตามส่วนราชการและเอกชนจะแต่งกายตามความสะดวก หรือนัดหมายร่วมกันสวมเสื้อสีเดียวกัน และ 2) ฝ่ายผู้ชม ประกอบด้วยเจ้าภาพ และบุคคลทั่วไปที่สนใจชมการสวดพระมาลัย อาจจะอาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงสถานที่สวดพระมาลัย หรือผู้ชมในอำเภอใกล้เคียงที่เดินทางมากับหน่วยงานมาร่วมชมการสวดพระมาลัย ผู้ชมการแสดงมีทั้งผู้ชายและผู้หญิง โดยผู้ชมบางส่วนนั่งชมการสวดพระมาลัย และบางส่วนยืนชมการสวดพระมาลัยอยู่บริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้ผู้ชมสามารถเข้าชมการสวด พระมาลัยได้ตามอัธยาศัย โดยไม่เก็บค่าเข้าชม

3. จุดมุ่งหมาย (E-Ends) หมายถึง เป้าหมายตามลักษณะงาน ทั้งนี้ในส่วนของการสวดพระมาลัยในงานพิธีศพมีจุดมุ่งหมายหลัก 2 จุดมุ่งหมาย คือ จุดมุ่งหมายแรกเพื่อนำส่งดวงวิญญาณศพผู้ตาย โดยคณะ พระมาลัยจะสวดบทในกาลเฉพาะในงานพิธีศพเท่านั้น เพราะเป็นบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องนรกและสวรรค์ ทำให้มีอิทธิพลต่อจิตใจของคนไทยในด้านความเชื่อในเรื่องโลกหลังความตายว่าการสวดพระมาลัยจะเป็นการสวดเพื่อนำทางให้ดวงวิญญาณของผู้ตายได้ไปอยู่ในภพภูมิตามวิบากกรรมที่ได้กระทำมา และจุดมุ่งหมายที่สองเพื่อสร้างความบันเทิงให้กับผู้ชม โดยคณะพระมาลัยจะสวดบทลำนอกหรือบทเบ็ดเตล็ดที่มีเนื้อหาในการร้องตัดตอนมาจากวรรณกรรม เช่น ไกรทอง ขุนช้างขุนแผน ลักษณะวงศ์ ฯลฯ การสวด

พระมาลัยตามส่วนงานราชการและเอกชน มีจุดมุ่งหมายหลัก 2 จุดมุ่งหมาย คือ จุดมุ่งหมายแรกเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม โดยคนในชุมชนตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยการสร้างจิตสำนึกความเป็น “ถิ่นวัฒนธรรมพระมาลัย” ไว้ให้อยู่คู่กับคนในชุมชน และจุดมุ่งหมายที่สองเพื่อสร้างความบันเทิงให้กับผู้ชม

4. ลำดับวัจนกรรม (A-Act sequence) หมายถึง การเรียงลำดับวัจนกรรมหรือการใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกันออกไป วัจนกรรมนี้มีความสัมพันธ์กับลักษณะของงาน โดยแบ่งเหตุการณ์สื่อสารการสวด พระมาลัยออกเป็น 3 เหตุการณ์ คือ 1) เหตุการณ์สื่อสารเริ่มการแสดงในงานพิธีศพพบเหตุการณ์สื่อสารย่อย 3 เหตุการณ์ ได้แก่ เหตุการณ์สื่อสารการเบิกโรง เหตุการณ์สื่อสารการจัดเตียง และเหตุการณ์สื่อสารการร้องกลอนไหว้ครู พบการใช้วัจนกรรมสื่อสาร 6 วัจนกรรม คือ วัจนกรรมประกาศเริ่มการแสดง วัจนกรรมแจ้งให้ทราบ วัจนกรรมทักทาย วัจนกรรมการออกตัว วัจนกรรมการขอภัย และวัจนกรรมการแสดงความเคารพ แต่การสวดพระมาลัยตามส่วนงานราชการและเอกชนพบเหตุการณ์สื่อสารย่อย 2 เหตุการณ์ คือ เหตุการณ์สื่อสารการเบิกโรง และเหตุการณ์สื่อสารการร้องกลอนไหว้ครู ทำให้พบวัจนกรรม 2 วัจนกรรม คือ วัจนกรรมประกาศเริ่มการแสดง และวัจนกรรมการแสดงความเคารพ 2) เหตุการณ์สื่อสารการแสดง เนื้อเรื่องที่คณะ พระมาลัยใช้ในการแสดงแบ่งออกเป็น 2 บท คือ บทในกาลและบทล่านอก โดยต้นเสียง 2 คนหรือแม่เพลงจะเป็นคนร้อง ส่วนลูกคู่ร้องรับการสวดของแม่เพลง หากตอนใดที่แม่เพลงเห็นว่าสำคัญก็เปิดโอกาสให้ลูกคู่ออกทำทางรำประกอบตอนนั้นด้วย ทั้งนี้ การสวดพระมาลัยในงานพิธีศพ พบการใช้วัจนกรรมสื่อสารทั้งหมด 18 วัจนกรรม ได้แก่ วัจนกรรมแจ้งให้ทราบ วัจนกรรมการออกตัว วัจนกรรมการขอภัย วัจนกรรมการขอพร วัจนกรรมการเล่าเรื่อง วัจนกรรมการรอคอย วัจนกรรมการเกี่ยว วัจนกรรมการอธิบาย วัจนกรรมการอาลัยอาวรณ์ วัจนกรรมการสงสาร วัจนกรรมการประชดประชัน วัจนกรรมการต่อว่า วัจนกรรมการโกรธแค้น วัจนกรรมการตกใจ วัจนกรรมการบรรยาย วัจนกรรมการปลอบใจ วัจนกรรมการการเสียดาย และวัจนกรรมการตักเตือน ส่วนการสวดพระมาลัยตามส่วนงานรัฐบาลและเอกชนจะไม่พบวัจนกรรมการขอภัย เนื่องจากไม่ปรากฏเหตุการณ์สื่อสารการจัดเตียง และ 3) เหตุการณ์สื่อสารปิดการแสดง พบเหตุการณ์สื่อสารย่อยในบทลาโรงเพียงเหตุการณ์เดียว ทำให้มีการใช้วัจนกรรมสื่อสารทั้งหมด 3 วัจนกรรม ได้แก่ วัจนกรรมการประกาศจบ วัจนกรรมการกล่าวลา และวัจนกรรมการอวยพร

5. กุญแจ (K-Key) หมายถึง น้ำเสียง ท่าทาง และอารมณ์ถือเป็นสีสนในการสื่อสารการสวดพระมาลัยที่ทำให้คณะพระมาลัยเป็นที่รักและชื่นชอบของผู้ชม ทั้งนี้ เหตุการณ์สื่อสารการสวดพระมาลัย แบ่งออกเป็น 3 เหตุการณ์ คือ 1) การสื่อสารเริ่มการแสดงอาศัยน้ำเสียงแบบเอจจริงเอจจัง 2) เหตุการณ์สื่อสารการแสดง โดยต้นเสียงหรือแม่เพลงจะเป็นคนร้อง ส่วนลูกคู่จะร้องรับและแสดงท่าทางประกอบ อาศัยน้ำเสียงอย่างหลากหลาย เช่น น้ำเสียง

แบบว่าเรียง น้ำเสียงแบบสั้นเครือ น้ำเสียงแบบมีความหวัง น้ำเสียงแบบมีความปรารถนา น้ำเสียงแบบเย้ยหยัน และ 3) เหตุการณ์สื่อสารจบการแสดงอาศัยน้ำเสียงแบบเอาจริงเอาจัง

6. เครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร (I-Instrumentalities) หมายถึง เครื่องมือที่ใช้สื่อสารในสถานการณ์สื่อสารการสวดพระมาลัย แบ่งได้ 2 ประเภท คือ 1) วัจนภาษา เช่น เสียงร้อง พบเฉพาะการร้องจากฝ่ายคณะพระมาลัย คือ บทในกาลและบทล้นนอกจะร้องเฉพาะต้นเสียง ส่วนลูกคู่จะร้องรับทำนองสวด และ 2) อวัจนภาษา เช่น การแสดงออกทางสีหน้าท่าทางการไหว้ ท่ารำ และเสียงปรบมือ

7. บรรทัดฐานและการปฏิสัมพันธ์(N-Norm of interaction&interpretation) บรรทัดฐาน หมายถึง ปฏิสัมพันธ์และการตีความที่เป็นแบบเฉพาะของการสวดพระมาลัย เช่น ทุกครั้งที่เริ่มสวดพระมาลัย หัวหน้าคณะจะทำพิธีไหว้ครู เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับคณะพระมาลัยและผู้ชมสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าการสวดพระมาลัยกำลังจะเริ่มการแสดง ระหว่างการสวดพระมาลัย คณะพระมาลัยมักจะใช้บทจัดเตียงเป็นการร้องก่อนไหว้ครูเพื่อบอกกล่าวกับผู้ชมว่ากำลังจะเริ่มแสดง ขณะสวดพระมาลัยผู้ที่มีอายุน้อยสามารถออกท่าทางประกอบ หรือใช้ท่าทางเชิงหยอกล้อคนสวดพระมาลัยที่อาวุโสกว่าสามารถกระทำได้โดยไม่รู้สึกรังเกียจ เพราะถือว่าเป็นการแสดง ทุกครั้งที่ปิดการสวดพระมาลัย คณะพระมาลัยมักจะใช้บทลาโรงหรือลาเจ้าภาพเป็นการร้องเพื่อบอกกล่าวกับผู้ชมว่ากำลังจะปิดแสดง ส่วนการปฏิสัมพันธ์ หมายถึง ข้อกำหนดหรือมีกฎในการปฏิบัติ โดยแบ่งกฎการปฏิสัมพันธ์ออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การปฏิสัมพันธ์ของฝ่ายแสดง เช่น ต้นเพลงหรือแม่เพลงด้วยกันจะต้องให้ความเคารพและเชื่อฟังหัวหน้าคณะพระมาลัยหรือต้นเพลงที่เป็นผู้อาวุโสกว่า การสวดพระมาลัยในแต่ละครั้ง ต้นเพลงทั้ง 2 คนต้องรู้ลำดับการสวดพระมาลัย ในขณะที่ลูกคู่รำประกอบบทร้อง ลูกคู่ต้องทำให้สอดคล้องสัมพันธ์กับบทร้อง พร้อมทั้งคอยสังเกตลีลาท่ารำของลูกคู่พระมาลัย หากลูกคู่เปลี่ยนลีลาท่ารำ ลูกคู่ต้องเปลี่ยนลีลาท่ารำให้สอดคล้องสัมพันธ์และพร้อมเพรียงกับท่ารำของลูกคู่พระมาลัยด้วยกัน และ 2) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายแสดงแสดงกับฝ่ายผู้ชม เช่น ทุกครั้งที่คนสวดพระมาลัยจะเริ่มทำการแสดงเป็นครั้งแรกคนสวดพระมาลัยต้องร้องและยกมือไหว้ พร้อมทั้งกล่าวทักทายผู้ชม ขอโทษผู้ชมที่รบกวนเวลา นอกจากนี้เมื่อยุติการสวดพระมาลัย คณะพระมาลัยต้องร้องกลอนตอนจบหรือบทเลิกโรง โดยกล่าวลาผู้ชมและอวยพร ซึ่งขณะร้องกลอนคณะพระมาลัยจะพนมมือประกอบการร้องกลอนด้วย หรือหากคนสวดพระมาลัยร้องขอน้ำ หรือยาหม่อง ผู้ชมจะนำสิ่งของตามที่เรียกขอมามอบให้กับคนสวดพระมาลัยหรือขณะที่ผู้ชมกำลังนั่งชมการสวดพระมาลัยเมื่อคณะสวดพระมาลัยร้องในแต่ละบทจบผู้ชมเกิดความประทับใจก็จะปรบมือตาม

8. ประเภทของการสื่อสาร (G-Genre) หมายถึง การสื่อสารในสถานการณ์สื่อสารการสวดพระมาลัยเป็นการสื่อสารผ่านการแสดงเฉพาะกลุ่มคนที่สนใจ ผู้ส่งสารและผู้รับสารในสถานการณ์นี้ไม่สามารถสลับบทบาทกันได้ โดยมีผู้ส่งสาร คือ คณะพระมาลัยเป็นฝ่ายทำ

หน้าที่ส่งสารไปยังผู้รับสาร คือ ผู้ชมและขณะเดียวกันคณะพระมาลัยก็มีการสื่อสารกับผู้ร่วมแสดงด้วยกันเองซึ่งสามารถร้องรับส่งเป็นการสลับบทบาทกันได้ ขณะเดียวกันลูกค้อนอกจากร้องรับแล้วยังแสดงท่าทางประกอบบทร้องอีกด้วย เช่น การรำ การไหว้ การปรบมือ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ว่า ผลการวิเคราะห์โครงสร้างสถานการณ์การสื่อสารการสวดพระมาลัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการสวดพระมาลัยตามแนวทางศึกษาชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารของเดล ไฮมส์ ผู้ศึกษาด้านชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารมีความเชื่อว่าภาษาเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งซึ่งเหมือนพฤติกรรมอื่น ๆ ของมนุษย์ในสังคม คือ มีกฎระเบียบควบคุมอยู่และเราสามารถพรรณนากฎเหล่านั้นได้ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556) เช่นเดียวกับการสวดพระมาลัยเป็นการสื่อสารผ่านการร้องกลอนสวดในงานพิธีศพและงานตามวาระโอกาสพิเศษตามส่วนงานราชการและเอกชนที่มีแบบแผนและกฎของสังคม วัฒนธรรมควบคุมอยู่และเราเองก็สามารถใช้ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารมาอธิบายกฎเหล่านั้นได้ เช่นเดียวกับงานวิจัยนี้เป็นการอธิบายแนวทางใหม่ในการศึกษาภาษากับวัฒนธรรมตามกรอบ SPEAKING ของเดล ไฮม์ ปัจจุบันในวงวิชาการด้านภาษากับวัฒนธรรมได้นำแนวคิดชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารมาประยุกต์เพื่ออธิบายสถานการณ์ทางวัฒนธรรม ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาด้านภาษากับวัฒนธรรมส่วนใหญ่ใช้แนวทางการวิเคราะห์เหตุการณ์สื่อสารตามแนวความคิดหลักของชาวิลล์ ทรอยก์ นำมาเป็นเครื่องมือวิจัย ดังที่ มัลลิกา มาภา ศึกษาเรื่องการสวดสรภัญญะของจังหวัดนครพนมตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (มัลลิกา มาภา, 2553) มณฑาทิพย์ ศิริพันธ์ การแสดงโนราคณะละมัยศิลป์ : การศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (มณฑาทิพย์ ศิริพันธ์ , 2554) ศุภมน อากานันท์ ศึกษาการแสดงลิเกคณะทวีป-ชัยณรงค์ วงศ์เทวัญ : การศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (ศุภมน อากานันท์, 2554) และน้ำผึ้ง มโนชัยภักดี ศึกษาเรื่องการแสดงลำตัดคณะหวังเต๊ะ: การศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (น้ำผึ้ง มโนชัยภักดี, 2554) ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้งานการศึกษาเพื่อแสดงให้เห็นคำตอบที่เหมือนกันของชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารในด้านบริบทของการสื่อสารในการธำรงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมที่เกิดขึ้นมาแล้ว และมีข้อแตกต่างกันในด้านโครงสร้าง และการใช้ภาษาในเหตุการณ์สื่อสาร เพื่อหาคำตอบว่าภายใต้บริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ ยังคงรักษาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะช่วยให้เห็นแบบแผนโครงสร้างของการสื่อสารตามลักษณะข้อมูลทางด้านชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารของเดล ไฮมส์ ตามกรอบ SPEAKING มาใช้วิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสารเพื่อช่วยทำให้เห็นภาพรวมของบริบทของการสื่อสารที่ละเอียดและครอบคลุม

จากกรณีตัวอย่างการสวดพระมาลัยในงานพิธีศพ งานตามส่วนราชการและเอกชน ผู้ที่ทำหน้าที่สวดพระมาลัยจำเป็นต้องมีการใช้ภาษาหรือวัจนกรรมเป็นอย่างดี เนื่องจากการสวดพระมาลัยตามงานพิธีศพ งานตามส่วนราชการ และงานเอกชนมีลักษณะที่ไม่เหมือนกัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คนสวดพระมาลัยจะต้องศึกษาทำความเข้าใจลักษณะของงานตั้งแต่ฉาก ผู้ร่วมสื่อสาร จุดมุ่งหมายของการจัดงาน การลำดับ วัจนกรรม น้ำเสียง เครื่องมือเครื่องใช้ในการสื่อสาร บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์ และประเภทของการสื่อสารในแต่ละแบบแผนการสื่อสารของการสวดพระมาลัยในแต่ละสถานการณ์ อันจะทำให้คณะพระมาลัยเข้าใจกฎหรือแบบแผนของแต่ละงานที่จะแสดงและสามารถวางแผนเพื่อเตรียมตัวทำหน้าที่ในการสวดพระมาลัยให้ดำเนินไปด้วยดี และยังช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ชมและเจ้าภาพของงาน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่าการวิเคราะห์โครงสร้างสถานการณ์การสื่อสารการสวดพระมาลัย จังหวัดสุราษฎร์ธานีตามแนวทางการศึกษาชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารของเดลไฮมส์ จำแนกสถานการณ์ในการศึกษาออกเป็น 3 เหตุการณ์สื่อสาร คือ การสวดพระมาลัยตามงานพิธีศพ งานตามส่วนราชการและงานเอกชน พบว่าคณะพระมาลัยคณะหนึ่ง ๆ มี สมาชิกประมาณ 8-10 คน แบ่งเป็นแม่เพลง 2 คน และที่เหลือเป็นลูกคู่ ต้นเพลงหรือแม่เพลงจะทำหน้าที่สวดพระมาลัย คนอื่น ๆ ร้องรับทำนองสวดและแสดงท่าทางประกอบ โดยผู้ที่เกี่ยวข้อง กับพระมาลัยต้องอาศัยหลักการหรือองค์ความรู้ทางชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารมาปรับประยุกต์ใช้จะทำให้คนสวดพระมาลัยรู้ธรรมชาติของสถานการณ์การสื่อสารในแต่ละเหตุการณ์สื่อสารมีลักษณะที่ไม่เหมือนกัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คนสวดพระมาลัยจะต้องศึกษาทำความเข้าใจลักษณะของงานตั้งแต่ฉาก ผู้ร่วมสื่อสาร จุดมุ่งหมายของการจัดงาน การลำดับ วัจนกรรม น้ำเสียง เครื่องมือเครื่องใช้ในการสื่อสาร บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์ และประเภทของการสื่อสารในแต่ละแบบแผนการสื่อสารของการสวดพระมาลัยในแต่ละสถานการณ์ อันจะทำให้คณะพระมาลัยสามารถวางแผนเพื่อเตรียมตัวทำหน้าที่ในการสวดพระมาลัยให้ดำเนินไปด้วยดี และยังช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ชมและเจ้าภาพ ข้อเสนอแนะ ผลจากการนำองค์ความรู้ในเรื่องชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารการสวดพระมาลัย จำแนกออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ ได้รูปแบบภาษาโดยใช้โครงสร้างสถานการณ์การสื่อสารในการสวด พระมาลัยมาใช้เป็นกรณีศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยในสาขาวิชาภาษาไทยในรายวิชาภาษา กับวัฒนธรรม และระดับประถม มัธยมศึกษาในชุมชนนำไปเป็นแบบเรียนหรือตัวอย่างในวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับโครงสร้างภาษาในการสวดพระมาลัย 2) ด้านนโยบาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น วัฒนธรรมจังหวัด หน่วยงานท้องถิ่น ชุมชนทราบธรรมชาติของการสวดพระมาลัย แล้วดึงพลังภายในชุมชนและนอกชุมชนเข้ามาหนุนเสริมการมีส่วนร่วมให้เกิดการเรียนรู้ในการศึกษาพระมาลัยในพื้นที่ของตนเอง รวมถึงการพัฒนาเครือข่ายเพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับวัฒนธรรม

แขนงนี้ อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีประเด็นที่น่าสนใจควรจะศึกษาเพิ่มเติมได้อีก โดยปรับใช้กับงานด้านวัฒนธรรมที่มีอยู่หลากหลายในสังคมด้วยการนำทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารมาปรับใช้กับงานด้านภาษากับวัฒนธรรม

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรวรรณ ตันนะรัตน์. (2519). หลักวาทการ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- น้ำผึ้ง มโนชัยภักดี. (2554). การแสดงลำดับตคณะหวังเต๊ะ: การศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร. ใน วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2538). ชาติไทย เมืองไทย แบบเรียนและอนุสาวรีย์: ว่าด้วยวัฒนธรรม รัฐ และรูปแบบจิตสำนึก. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- ภัทรพล แสงเงิน. (2562). ลักษณะสำคัญของพระมาโลย ฉบับหอสมุดแห่งชาติกรุงปารีส. วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ, 26(2), 285-315.
- มณฑาทิพย์ ศิริพันธ์ . (2554). การแสดงโนราคะละม้ายศิลป์: การศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร. ใน วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มัลลิกา มาภา. (2553). การสวดสรภัญญะของจังหวัดนครพนมตามแนวชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุภมน อาภานันท์. (2554). การแสดงลิเกคณะทวีป-ชัยณรงค์ วงศ์เทวัญ: การศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร. ใน วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). ภาษาศาสตร์สังคม. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อร่ามรัศมี ด้วงชนะ. (2538). การศึกษาประเพณีสวดพระมาลัยของชาวอำเภอยะโฮง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Hymes, D. (1974). Foundation in sociolinguistic an ethnographic approach. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.